

Nyaʔafolido
Lakɔli Σεβε Wè

Syllabaire Nyarafolo

Deuxième Édition

2008

CENTRE DE LITTERATURE NYARAFOLO

B.P. 224 Ferkessédougou, RCI

Editeur N° 8571 du 26 juin 2008

Dépôt légal en Côte d'Ivoire

2ème trimestre 2008

Sεβε wi sienpélide dè

ʔé, we bé ki nyaa sé, Nyaʔafolido lakɔli sεβε siin wuu wi- yiri wè? Kire kàtaanna lire sí we 'je juu Nyaʔafolilo mé bèle náʔa kaliwεge gáà nī gè: Nyaʔafolido sεβε wi nyénì yiri píra ηάà nī wè. Kire sεβε wire wī ηάà wè. Τεnμεδιεγε tògosiin né siin yī baa wi nī. Sεβε ηάà wi 'kpíʔile nè yeli né Gudschinsky tenμενε kenμε ní bè.

Sεβε wi 'kpíʔile nè taʔa kɔri ηû nē wè, gii ki bé tí Nyaʔafolilo pe- gbè pe sienre sεβε dè, bìli piyè ndànʔa taa nè ké lakɔli mé wèʔ, né sí ne ki caa bè gbè sεβε cén wè; kire sì sí jo kire sienne peli yákuɔ kenμε nē sεβε wi 'kpíʔileʔ; Nyaʔafolilo pe mieni wuu wī. Gii sí weli ne caa gè, sεβε ηάà wi- gbè Nyaʔafolilo sáʔa bèle pe- pe sienre sεβε dè macen.

À muɔ kénì sεβε ηάà wéli wè nè kúɔ á sòngɔɔ taa 'pen muɔ mé, muɔ ne ki caa bè juu né sεβε wi kpíʔilevɔlilo ní bèle, ki bé we déni.

Nyùgo 1

Kiidu 'kaara suɔ.

Kiidu 'kaara suɔ.
kaara suɔ
kaara

Kiidu 'kaara suɔ.

Nyùyo 2

k	ii
s	aa

1.   Kiidu 'kaara suɔ
              Kii   kaa   suɔ
              ii   aa   uɔ

2.

ii	aa	ii	aa
kii	kaa	sii	saa

3.

kii	sii
kaa	saa

4.

kii	kaa
sii	saa

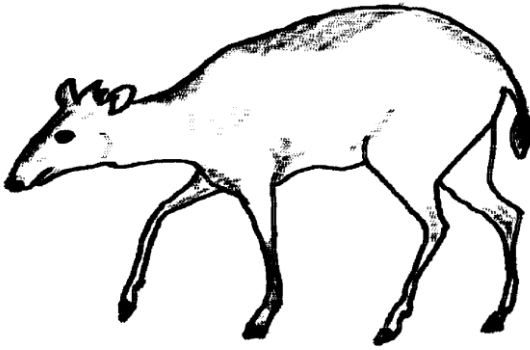
8. Kiidu 'kaara suɔ.

Kaara Kiidu wi 'suɔ.

Kiidu 'sùɔ kaara suɔ.

Nyùyo 3

UC

1.

sùc
uc

2.

uc	uc
suc	kuc

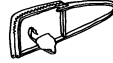
3.

suc
kuc

4.

saa	kaa
sii	kii
suc	kuc

5.	suɔ sii kaa	sùɔ sìi kàa kìi	kúɔ káa sáa
----	-------------------	--------------------------	-----------------------

7. Kiidu 'kaara suɔ.

Wi 'kaara suɔ.

Kaara Kiidu wi 'suɔ.

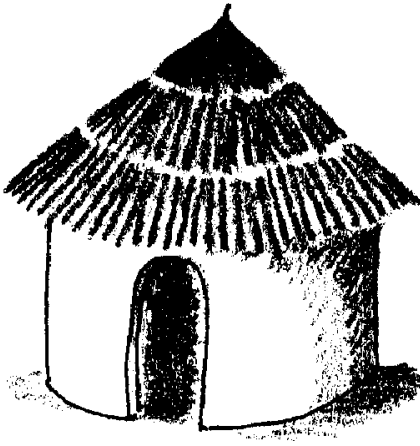
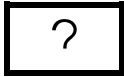
Kaara wi 'suɔ.

8. Kiidu 'sùɔ kaara suɔ.

Sùɔ kaara wi 'suɔ.

Wi 'sùɔ kaara káa.

Nyùyo 4

1.   sa?a
                          a?a

2.

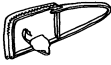
a?a	u?o	i?i	a?a
sa?a	su?o	si?i	ka?a

3.

sa?a
su?o
si?i
ka?a

4.

saa	suo	sii	kaa
sa?a	su?o	si?i	ka?a

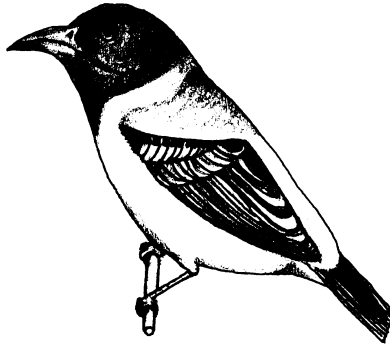
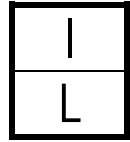

5.	káa	kàa	kaa	kaara
	sá?a	sù?ɔ	su?ɔ	
		kà?a	si?i	sa?a

7. Kiidu 'ké sa?a mé.
ké sa?a mé
sa?a mé
sa?a

8. Kiidu 'ké sa?a mé.
Wi sa?a ki 'kúɔ.
Wi 'ké si?i mé.

Nyùyo 5

1.   kùɔlaa
              laa
              aa

2.   aa   a?a   i?i   ii   u?ɔ   uɔ
      laa   la?a   li?i   lii   lu?ɔ   luɔ

3.   laa   lii
      la?a   lu?ɔ
      li?i   luɔ

4.   ku?ɔ   ka?a   kuɔ
      su?ɔ   sa?a   suɔ
      lu?ɔ   la?a   luɔ

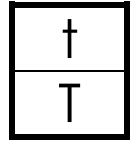
5.   kaa | kàa | káa
      laa | làa | láa

6.   kùɔ
              kùɔlaa

7.   Kiidu ‘kùɔlaa láʔa saʔa nē.
                                  saʔa nē
                                  saʔa

8.   Kiidu ‘kùɔlaa láʔa saʔa nē.
      Kùɔlaa wi ‘suɔ Kiidu mé.
      Kiidu ‘ké siʔi mé.

Nyùyo 6

1.   tù?ɔ
                          u?ɔ

2.

u?ɔ	a?a	ii
tu?ɔ	ta?a	tii

3.

tu?ɔ
ta?a
tii

4.

kii	ka?a	ku?ɔ
sii	sa?a	su?ɔ
lii	la?a	lu?ɔ
tii	ta?a	tu?ɔ

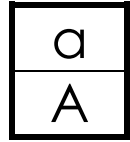
5.   suʔɔ | sùʔɔ
                  tuʔɔ | tùʔɔ
                  taʔa | kàʔa

6.   aa   uɔ   aa   uʔɔ
                  taa   tuɔ   laa   tùʔɔ

7.   Kitɛni 'tùʔɔ suʔɔ.
                  Tùʔɔ ki 'kúɔ.
                             ki 'kúɔ
                                     kúɔ

8.   Kitɛni 'tùʔɔ taʔa.
                  Kiidu siʔi ki 'tuɔ.
                  Wi 'ké siʔi mé.
                  Tùʔɔ ki 'kúɔ.

Nyùyo 7

1.   tasaa
              ta
              a

2.

a	a	a	a
ta	ka	sa	la

3.

ta
ka
sa
la

4.

tuo	kuo	suo	luo
taa	kaa	saa	laa
ta	ka	sa	la

5.   káa | kaa   káa | saʔa
           káala | kaala   káala | kaala
           mé | nē   mé | saala

6.   ta   sa   la   ka
           tasaa   sàliʔi   saala   kàsii

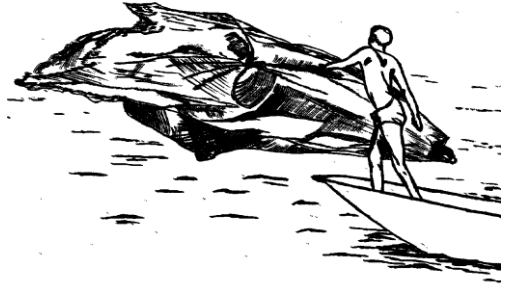
7.   Kitɛni 'luʔɔ taʔa tasaa nī.
   tasaa nī
   tasaa

8.   Kitɛni 'tasaa suɔ.
           Wi 'luʔɔ suɔ tasaa nī.
           Kiidu 'lìi tasaa nī.

Kiidu 'kùɔlaa sùʔɔ saʔa nī.
 À Kitɛni 'wi suʔɔ tasaa nī.
 À Kiidu 'wi káa.

Nyùyo 8

j
J

1.   juɔ

jùɔ
uɔ

2.	uɔ	aa	a?a	i?i
	juɔ	jaa	ja?a	ji?i

3.	juɔ
	jaa
	ja?a
	ji?i

4.	luɔ	laa	la?a	li?i
	tuɔ	taa	ta?a	ti?i
	juɔ	jaa	ja?a	ji?i

5.   suɔ | sùɔ | kúɔ | saʔa
           juɔ | jùɔ | júɔ | juɔ
           nī

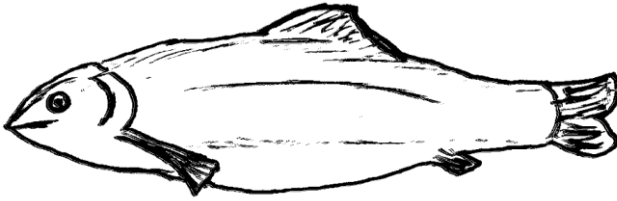
6.   jaa   ka   la   sii
       jaala   kàjuʔɔ   jàʔala   kàsii

7.   Jùɔ yē Kiidu mé.
       yē Kiidu mé
       Kiidu mé

8.   Jàʔala yē Kitɛni mé kàjuʔɔ nī.
       Kitɛni ‘jàʔala taʔa tasaa nī.
       Wi ‘jàʔala káa. Wi ‘kágbaʔa juɔ.
       Kitɛni ‘ké siʔi mé.

Nyùyo 9

f
F

1.   fúᵛ
                          uᵛ

2.

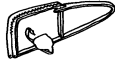
uᵛ	uʔᵛ	aa
fuᵛ	fuʔᵛ	faa

3.

fuᵛ
fuʔᵛ
faa

4.

luᵛ	luʔᵛ	laa
tuᵛ	tuʔᵛ	taa
juᵛ	juʔᵛ	jaa
fuᵛ	fuʔᵛ	faa

5.

fúɔ
fáala

júɔ
fúɔ
fáala

juɔ

faʔa

juɔ

saala
faʔa

6.

faa
fáala

jaa
kàajaa

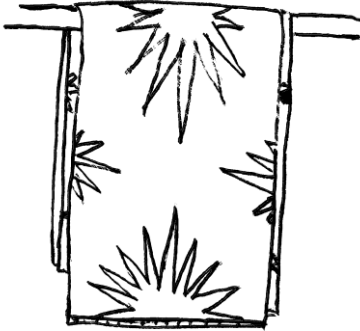
kaa
kaala

7. Kitɛni 'ké né tasaa ní luʔɔ mé.
né tasaa ní
né tasaa

8. Kitɛni 'ké né tasaa ní luʔɔ mé.
Wi 'fúɔ suɔ luʔɔ mé fuʔɔ nē.

Kiidu 'kàfaa fúɔ siʔi mé.

À Kitɛni 'wi suʔɔ tùʔɔ nī.

1. fèni
eni

2. eni eni eni eni
fèni tɛni sɛni kɛni

3. fɛni
tɛni
sɛni
kɛni

4. fɔɔ tɔɔ sɔɔ kɔɔ
fii tii sii kii
fɛni tɛni sɛni kɛni

5.

kɛni	fɛni	fɛni	sɛni	sɛni
nɛ	sɛni	kɛni	kɛni	
nɪ	nɛ			
	nɪ			

6.   fɛni   sɛni   tɛni
 laafɛni   sɛnisɛni   Kitɛni

7.   Kiidu wi wɛ saʔa nɪ?
                  wi wɛ saʔa nɪ?
                                  saʔa nɪ

8.   Kitɛni wɛ siʔi mɛ?
 Wi 'kɛ saʔa mɛ, nɛ sɛni fɛni taʔa wɛ
 tasaa nɛ.
 À wi juo wi sɛni tɛni wi nɛ sɛni.
 À Kiidu 'wi kɛni.
 À Kitɛni 'fɛni láʔa wɛ sɛni.

Nyùyo 11

g	e
G	E

1.   lège gíi ?
          le   íi
          e

2.

e	e	e	e	aa	ii
le	ke	se	ge	gaa	gii

3.

le	ge
ke	gaa
se	gii

4.

le	laa	lii
ke	kaa	kii
ge	gaa	gii

5.	gìi gàa gè wè	gíi gáa	gîi gáà
----	------------------------	------------	------------

6.	sa sàliʔi	le lège	je jègele
----	--------------	------------	--------------

7. Saʔa yē Kiidu mé.
 Kiī sé ?
 Kiī kàʔa mé.

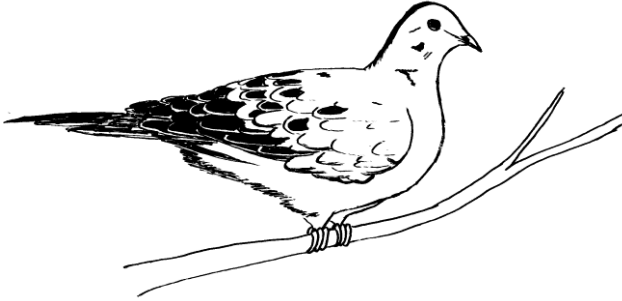
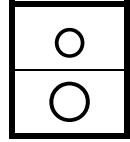
Sùo yē Kiteni mé.
 Wiī sé ?
 Wiī siʔi mé.

8. Jègele ke 'ténì.

Lège kiī kaʔa. Lègaʔa kiī sé ?
 Kiī jègele nē.

Kiidu wi 'ki kaa tiige nē, né ki taʔa
 jègele nē gèle. Gíi nē ? Kiidu wiī sé
 ?

Nyùyo 12

1.   gòtolo
              go
              o

2.   o   o   o   o   o
              go   to   lo   so   ko

3.   go
              to
              lo
              so
              ko

4.   guo   tuo   luo   kuo
              ga   ta   la   ka
              go   to   lo   ko

5.   le | lè | lé | tolo | laso
       nē | nè | né | |

6.   go   lo   lii   go
     gòtolo   lògo   lìile   gògogo

7. Kiyali 'gòtolo fúɔ nè káa.
          fúɔ nè káa
              nè káa
                  káa

Kiyali 'gòtolo fúɔ nè káa.
      Kiyali 'ni fúɔ nè káa.

8. Kiidu 'jo gòtolo káa láa yē wi nē.
    Né sèni gòtogolo tògo suɔ,
    né tolo ní,
    né sèni téni laso nē,
    né tolo le lè só nī,
    né téni nè gòtolo láà káa.

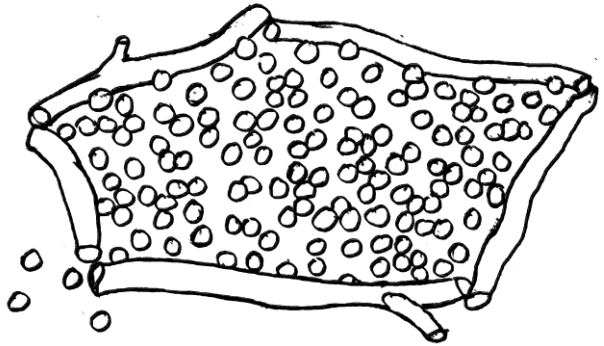
Nyùyo 13

UU	U?U
UU	U?U

1. fùU
UU

lù?ulo
lu?U
U?U

2.

UU	UU	UU
tUU	fUU	sUU

U?U	U?U	U?U
tU?U	fU?U	sU?U

3.

tUU	tU?U
fUU	fU?U
sUU	sU?U

4.

tii	sii	si?i
taa	saa	sa?a
tUɔ	sUɔ	sU?ɔ
tUU	sUU	sU?U

5.   tuu | tùu | túu | tuu
      su?u | tù?u | lú?u | luulo

6.   kuu   lu?u   luu
      kùugo   lù?ulo   luulo

7.   Tùu bé tuu bè kùu.
      bé tuu bè kùu
      tuu   kuu

8.   Kiidu 'tùu fúɔ wè.
      À Kitɛni 'wi su?ɔ né túu ní.
      Kiidu 'lá?ɑ nè tuu fùukuugo nē,
      à tù?u 'tuu wi nē.

Fùu wi bé juu né tùu ní wè, bé jo:
Tù?u bé tuu tùu nē wè.
Tùu wi bé lú?u bè su?u fùu nē wè.
Tùu wi bé lú?u bé kùu.

Nyùyo 14

b
B

1.   bù?u
                            ù?u

2.   uu   i?i   e   a?a
                            buu   bi?i   be   ba?a

3.   buu
                            bi?i
                            be
                            ba?a

4.   tuu   te   ta?a
                            luu   le   la?a
                            fuu   fe   fa?a
                            buu   be   ba?a

5.   báʔa | bùʔu | | bìʔi
       báa | bàa | baa | bàá

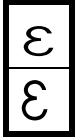
6.   ba   ba   lubu
       bàkuu   báʔajuɔ   lúbugo

7.   Kitɛni bé sá luʔɔ taʔa.
       Kitɛni báa luʔɔ taʔa.
           báa luʔɔ taʔa
                   luʔɔ taʔa

      Kiyali ké bè sá tìɛ líɛ.
       Kiyali ké bàá tìɛ líɛ.
           bàá tìɛ líɛ
                   tìɛ líɛ

8.   Bìʔi yē Kiidu nē. À wi tuù wi ‘bàkuu
       suɔ. Wi ‘tiibe taʔa bè bìʔi nē gè.

Báʔa lía yē Kiidu nē. À Kitɛni ‘ké bàá
   báʔa suʔɔ bùʔu nē. Wi ‘báʔa kúu wè
   né kàbaala ní. Bà báʔa wi ‘lúbugo
   kàbaala nē lè, à ni ‘kaa.

1. sebe
be
ε

2.

ε	ε	ε	ε
bε	fε	lε	kε

3.

bε
fε
lε
kε

4.

be	fe	ke	le
ba	fa	ka	la
bε	fε	kε	lε

5.	nē		ké		fè
			sebe		jèbe
	ne		né		nè

7. Wi bé fúo fúo wè.

Wii ne fúo fúu wè.

ne fúo fúu

fúo fúu

8. Bà Kiteni ne jèbe suu wè,
à Kiyali sèni sebe suu wè.
Kiyali 'Kiteni jèbe sebe wè
wi sebe nē wè.

Jèbe lèle ni 'nò.

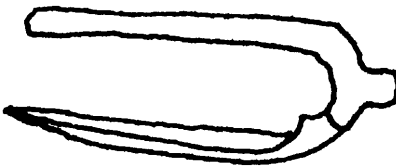
Kiidu 'jèbe fèni kaara nē.

Wi sèni tēni lège nē.

Kiteni 'ké sa?a mé.

Nyùyo 16

iε	iʔε
----	-----

1.   tìε
              iε

kabiʔεiε
      biʔε
      iʔε

2.

iε	iε	iε	iʔε	iʔε	iʔε
tìε	fiε	liε	biʔε	fiʔε	liʔε

3.

tìε	biʔε
fiε	fiʔε
liε	liʔε

4.

fe	le	te
fε	lε	tε
fiε	liε	tìε
fiʔε	liʔε	tiʔε

5. liε | tìε | líε | ti?ε
si?ε | fì?ε | tí?ε | ti?ε

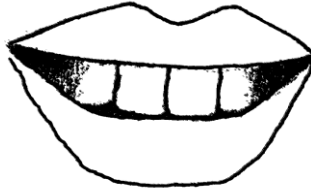
6. liε   lε   ke
liεlε   lèlε   kèlε

7. Kiyali tìε kire Kiidu sénì líε.
          kire Kiidu sénì líε
                  Kiidu sénì líε

8. Liεlε kίε bé lèlε tìε lè tiεli?ε nī gè,
bé fì?ε tìε nē gè.
Kiyali bé fè bàá ti?ε tìε gè liεlε nē
bèlε.
Kire ti?ε kire ki ‘tuɔ gè.

Nyùyo 17

ny
Ny

1.   nyuɔ
                                 uɔ

2.

uɔ	aa	iʔɛ
nyuɔ	nyaa	nyiʔɛ

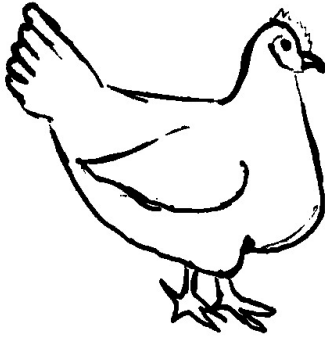
3.

nyuɔ
nyaa
nyiʔɛ

4.

faa	fuɔ	fiʔɛ
jaa	juɔ	jiʔɛ
gaa	guɔ	giʔɛ
nyaa	nyuɔ	nyiʔɛ

1.   gòli
                                  go

2.

go	to	ke	κε
goli	toli	keli	κeli

3.

goli
toli
keli
κeli

4.

golo	tolo	kele	κεε
goli	toli	keli	κeli

5.	fali koli	fáli kóli káli kéli	gòli kàli	soli keli	káli
----	--------------	------------------------------	--------------	------------------	------

6.	fali fáligε	koli koligo	seli sélige	lii lìile
----	----------------	----------------	----------------	--------------

7.   Kitɛni s̄i luʔɔ taʔa?
               wī luʔɔ taʔa?
               luʔɔ taʔa

Wii baa, wī luʔɔ taaʔ. Kī nyuɔʔ.

8.   Soli wi 'séli nè lùʔulo káli koli;
               à gòli 'ke suɔ nè ke kéli luʔɔ nī,
               né kàli kɔli nè ke káli;
               à ke 'súʔu.
               À soli wi 'fali nè gòli foli wè nè laa.

Nyùyo 19

kp
Kp

1.   kpàala
              kpaá
              aa

2.   aa   a?a   uɔ   u?ɔ
          kpaá   kpa?a   kpuɔ   kpu?ɔ

3.   kpaá
          kpa?a
          kpuɔ
          kpu?ɔ
4.   faa   fa?a   fuɔ   fu?ɔ
          kaa   ka?a   kuɔ   ku?ɔ
          kpaá   kpa?a   kpuɔ   kpu?ɔ

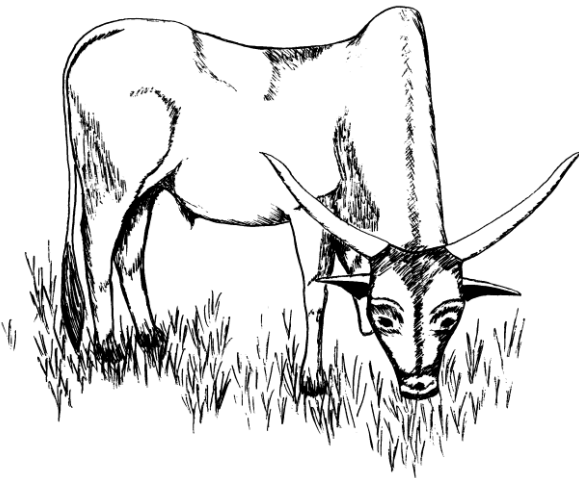
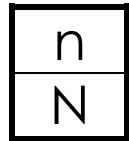
5.	kp̄ii	kp̄úʔɔ kp̄áala	kp̄ii kp̄ùʔɔ kp̄àala kp̄èlige	kpuʔɔ kpelige
----	-------	-------------------	--	----------------------

6.	kp̄ii kp̄iile	kp̄iʔi kp̄íʔile	kpuɔ kpuɔɔ	kpaɔ kp̄àala
----	------------------	--------------------	---------------	-----------------

7. Kiyali jo wire bé kp̄ii kp̄úu.
wire bé kp̄ii kp̄úu
 bé kp̄ii kp̄úu

8. Kiidu ‘kp̄áala kp̄íʔile siʔi mé.
 À Kiteni s̄ení kpelige jó nè taʔa
 ni n̄ē.
 À kp̄áala ni ‘tuu, à ni kp̄èlige
 k̄à ‘Kiidu luɔ.
 À Kiidu ‘juu Kiteni n̄ē, né jo ḡáa
 n̄ē wi ‘wire luɔ ?

Nyùyo 20

1.   nùc
                  c

2.

c	ε	aa	a?a
nuc	nε	naa	na?a

3.

nuc
nε
naa
na?a

4.

kc	kε	kaa	ka?a
lc	lε	laa	la?a
nuc	nε	naa	na?a

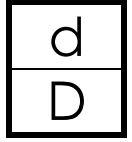
5. | náʔa | nàʔa |
                       | náa | nàa |
 nege | | | nège
                       | núʔɔ | nùɔ |

6.   naa   kpa   kuu   na
      naaguɔ   kpàala   kúulo   nàlii

7.   Kiyali né Kitɛni, pe 'ké.
                                   pe 'ké
   'ké

8.   Kiyali né wi nàa pe 'nùɔ nàʔa wè.
      Nànuu pe 'nàʔa. Wiī náʔa nè núʔɔ.
      Nεge kire ki 'núʔɔ. À pe 'ki nyaa
      nùɔ wi bé fè suɔ.

Nyùyo 21

1.   dàsogo
              da
              a

2.

a	o	i	ε	u
da	do	di	dε	du

3.

da
do
di
dε
du

4.

lo	lε	lu
so	sε	su
go	gε	gu
do	dε	du

5. | dùʔʊ | dényi
                  dē | dè |

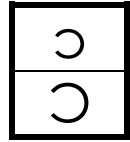
6.   dogo   diʔε
                  ledogo   kàdiʔε

7.   À tūu ‘fūu nyaa, wi nê fè.
                                  wi nê fè
  nê fè
  fè

8.   Dàsogo kii kàdiʔε déni?. Kàdiʔε
          kii dàli ki nē?. À ki ‘dàsogo nyaa, ki
          nê jo dùʔʊ ki bága téni kire kàduʔu
          nē gè.

          Kàdiʔε kii ledogo. Bà ki kényi
          dàsogo káà nyaa gè, à ki ‘dàsogo
          júʊ gè.

Nyùyo 22

1.   kϣli
          kϣ
          ϣ

2.   ϣ   ϣ   ϣ   ϣ
          kϣ tϣ gϣ fϣ

3.   kϣ
          tϣ
          gϣ
          fϣ

4.   kϣϣ   tϣϣ   gϣϣ   fϣϣ
          kϣ   tϣ   gϣ   fϣ
          kϣ   tϣ   gϣ   fϣ

5.   kɔli | fɔ̀li | kɔli | kòlo

    tɔliɔ | sɔliɔ | tɔli |

    no | | nò |

6.   fɔli   loɔɔ   jɔli

            kàfɔli   tàloɔɔ   kàjɔli

7. Kiidu sǐ gá lǐi?.   Kiidu 'mi nyaa.

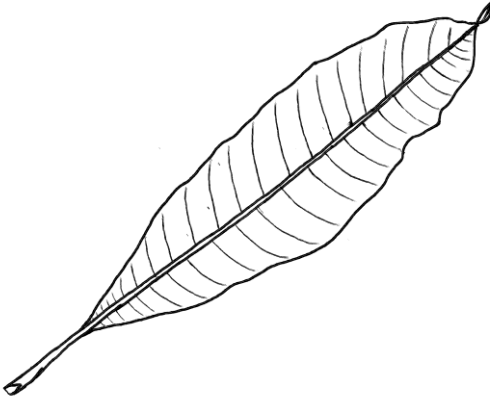
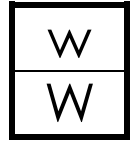
sǐ gá lǐi?   mi nyaa

            gá lǐi   nyaa

8.   Bà kàsa? a ki 'tuu gè, à lu?ɔ ki 'tòɔɔ
fúu gè nè líε. À tòɔɔ ki sɛ̀nì sɔliɔ né
Kiyali tɔliɔ ní gè. À wi 'fòli nè kɔli
ta? a ki n̄. Bà wi 'tòɔɔ líε gè, à tòɔɔ ki
'suo nè tuu tùolo n̄i gèle. Kiidu sǐ gá lǐi
tàloɔɔ n̄i gè.

            Kòlo yē baa mi kpáa n̄i gè. Bà mi
'kɔli le gè òlo n̄i gè, à dàsogo 'mi no.

Nyùyo 23

1.   wεgε
                      wε
                      ε

2.

ε	aa	ɔ	ii	a
wε	waa	wɔ	wii	wa

3.

wε
waa
wɔ
wii
wa

4.

na	naa	nɔ	nii
fa	faa	fɔ	fii
wa	waa	wɔ	wii

5.	wíi wéli	wìi weli	wìi	
	wáa wáli	wàa wàli		wáà

6.	wε liεwε	wiile lawiile	wiʔi kàwiʔi	we séliwe
----	-------------	------------------	----------------	--------------

7.	Wi jo perī wéli. perī wéli pe wéli	Wi 'wìi luɔ. 'wìi luɔ luɔ
----	--	---------------------------------

8. Kiidu wè wiiweʔ. Wajaawa wáà 'wòligɔ wεge tìε wi nē, né welige wεge ní. Wajaawa wi 'jo Kiidu wirī wìi fúu né welige wuʔu ní gè, wirī wòligɔ wuʔu káa gè.

Bà Kiidu 'welige wεge le gè luʔɔ nī gè à ki 'wúɔ. À pe 'jo wi wè waawaʔ. À ki wuʔu ki 'kpúʔɔ Kiidu nē, à wi 'ki lawuʔɔ wo gè tùu wìile nī. Wajaawa wìi wúɔ né Kiidu níʔ.

- 1.   torigo
              tori
              to

- 2.

to	lo	fo	te	fe
tori	lori	fori	teri	feri

- 3.

tori
lori
fori
teri
feri

- 4.

toli	loli	foli	teli	feli
tori	lori	fori	teri	feri

5.	kɔri	kóri kóri fári	kòri kòri fàri
----	------	----------------------	----------------------

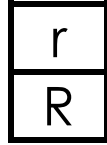
6.	fɛri fèrige	kɔri kɔrisii
----	----------------	-----------------

7. Pe bérī líi dē kúu.
dē kúu
kúu

Gáa wi kpí?ile mme gè ?
mme gè
gè

8. Kaafi?ε jaa wiī ne tári fèrige nī. À wi tɔrige ki kénì fòri nè tuu fèrige nī gè. Kaafi?ε sì fòli ki nē wire jaa wi dē wìi nóri wè?. Wi 'jo wire yē lɔrifɔli. Wi dē wìi kɔrisii. Á wi sénì wi kóri nè ké kpáa mé. Wi 'ki juu wi mé né jo wi fàri wìi féri fèrige nī gè?, né jo wirī kòrí kpáa nī.

Nyùyo 25

1. kaara
kaa

2.

kaa	wε	fo	le	tɔ
kaara	wεε	foro	lere	tɔɔ

3.

kaara
wεε
foro
lere
tɔɔ

4.

tɔri	wεri	fori	leri	kaari
tɔɔ	wεε	foro	lere	kaara

5.	tòro fòro lère		wεε kaara tugoro
----	----------------------	--	------------------------

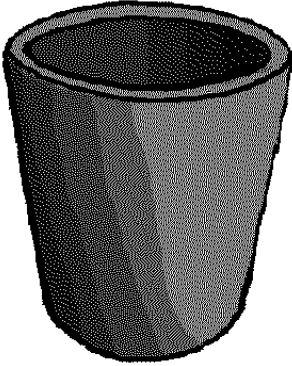
6.	kiε kàkiεε	nya?a fokanya?ara	dùu dùuro
----	---------------	----------------------	--------------

8. Kàkiεε ti 'Si?iluo déni. Wi 'jo làa nē wire 'ké si?i mé, nè sèni sιεε nyaada da?ada. Á Kiidu 'jo, kányi?ε bè?. À wi 'jo wire bé Kiidu dùuro táà lá?ala wi sèkpaá nē wè, báa ti?ε tìε gè wi nē; nè fali nè tuu nε sèkpaá fokanya?ara lá?ala dè.

À Kiidu 'tèni báa sèkpaá láara wè nε wi wéli. Wi 'ta?a ki nē dùuro wè baá sèkpaá nē wè?, Kiyali sa?ara 'ti káa à ti 'kúo. À Si?iluo sèni fokanya?ara lá?ala dè nè ki nyaá wa?a. À Kiidu 'tuu nε wi tì?é, à ki 'kò Si?iluo mé fìεε. À wi 'fali nè ki le kàku?oro nī senì, nè wεε koli nè ta?a nyùgo nē gè náā sι?εré nε waa né kàdu?u ní.

Nyùyo 26

i	u
l	U

1.   sùgo
              su
              u

              gìdege
              gi
              i

2.

u	u	u	u	i	i	i	i
su	tu	fu	bu	gi	ti	fi	bi

3.

su	gi
tu	ti
fu	fi
bu	bi

4.

ko	so	te	se
kuu	suu	tii	sii
ku	su	ti	si

6.   bu   tu   bi   ti
        tùbu   tugo   fobi   tìgi

kúu   kù | fúu   fu | súu   su
 kúulo kùlo | fúugo fugo | súuro suro

su   kù | fù |
 sulu kùru | fùru   fùrɔ | sùrɔ   tùrɔ

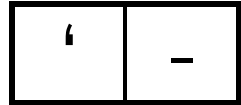
síi   si | tíi   tí | kí   tí
 síige sige | | kíri tíri

tii
 tiire tire | wíre   tíre | tíla   wíra

8.   Karija wè gìdege sorigi?. Wi 'jo kire
           né dùru ní wè, wire nɛ ti fi?é. Làa nē, à
           wi kénì ké si?i mé, à sàtorigo sènì wi
           fígiri.

      À wi 'jo wire sì ní ki koligo líe gè?, dí
       wire bága sá dùru kpàli. Ki jáa Kiidu wi
       kâ sènì wi kóri si?i mé gè. ?á, Karija
       fíere wori ti 'kò fíere wori !

Nyùyo 27

- ① kénì   Wi kénì kaara káa dè.
bé   Wi bé kaara káa dè.
nê   Wi nê kaara káa dè.
fà   Wi fà kaara káa dè?.

- ② sì   Wiì kaara káa dè?
sǐ   Wiǐ kaara káa dè?
dē   Wirī kaara káa dè.

- ③ Kitɛni 'jo kaara yē baa tù?ɔ nī gè. À pe
kénì je lii, Kiyali wi- kaara káa dè.

Karija kénì láa kaara nī dè, à wi 'jo: «Kaara
ti kénì ké sé ?»

Kiyali wi 'kaara káa dè.

- '   Wi 'kaara káa dè.
-              Wi- kaara káa dè.

④ À pe je lìi, pe- suro tire lìi, pe fà kaara káa dè?

Pe je lìi.

Pe fà kaara káa?

Pe- kaara káa.

⑤ We 'kaara káa dè nè kúɔ, tí we- suro lìi dè.

We 'kaara káa dè.

We- suro lìi dè.

Wi- kaara káa dè.

-Wi kaara káa dè.

⑥ Suro lìi lía yē Kiidu nē. À Kiyali 'jo Karija wi- suro suɔ pe- lìi.

À Karija 'jo: «Gáa suro we bé lìi ?»

À Kiidu 'jo: «We- dù?u suro lìi.»

À Karija wi 'jo: «Dù?u wè ná?a?»

À Kiidu 'jo Kiyali sá dùuro táà líe si?i mé gè.

À Kiyali sénì dùuro tugo dè nyùgo nī. À

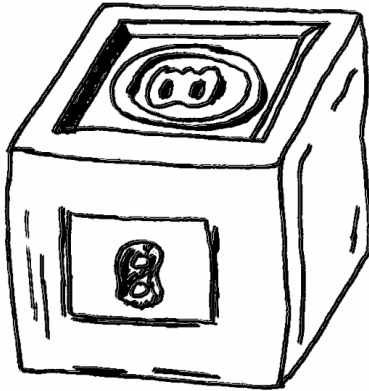
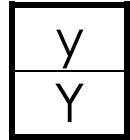
Karija sénì wi kpàli, nè dùuro suɔ dè nè tugo; wi sénì ti sùu Kitēni sùgo nī. Á pe 'lìi.

⑦ Kiidu diε bé kaara káa dè.

Kiidu diε 'kaara káa dè.

Kiidu bé diε kaara káa dè.

Kiidu 'diε kaara káa dè.

1.   yaji?i
              ya
              a

2.

a	ε	e	ii
ya	yε	ye	yii

3.

ya
yε
ye
yii

4.

wa	wε	we	wii
ja	jε	je	jii
ya	yε	ye	yii

5.	γε	γè		γàα	
	ye	γè	yé		
	γeli	γèli			
	γελιγε		γέλιγε	γàα	γάα
		Υάα	γάα	γàα	

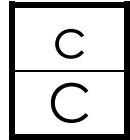
6. ya ye yo ya
yakuulo yétiige yóliwo yaliige

7. Gòli wī. Gùulo bīεε.
Si?i gī. Siiye yī. Kaara dī.
Tolo nī. Togolo gīεε. Tiibe bī.

8. Karija sèni yaji?i suo bè sá γεε jíγε,
nè kénì ti ya?α né jo yétiige νε wire γάα,
nè sèni yaji?i le gè tasaa nī, né γεε yi?ε
dè nè le yalege káà nī.

À Kiteni 'yakuulo líε nè lu?α káà kúu
nè le tasaa nī wè, nè kénì ki nyaa ki
'ni?ε. À wi 'kàα yoli nè le yaku?u káà nī.
À yaliie ye 'γè νε wi γάα. À Karija 'wi γε
dí wi- ki líε wi- sì?εε yajuuro nē dè. À wi
'wi jaa wáà yeri νε péni yérige, né wi γε
wirī lu?α wéli gè. À wi 'γè νε nyeni. À
yajuuro ti sèni yaji?i yùu gè nè yige
yajigere nī dè.

?é, tiī νε ki yù?αrí díε!

1. kácege
ce
e

2.

e	aa	u?ɔ	ii	uɔ
ce	caa	cu?ɔ	cii	cuɔ

3.

ce
caa
cu?ɔ
cii
cuɔ

4.

juɔ	jaa	ju?ɔ	jii
nuɔ	naa	nu?ɔ	nii
cuɔ	caa	cu?ɔ	cii

5.	ceri		cèri		céri
	ciri		cìri		círi
	caa		càa		

6.	ca	co	ci	cu
	casi?εε	còliwo	cìlige	cùru

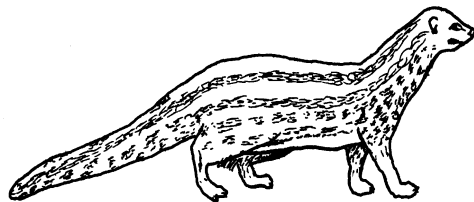
7. Dù?u kiī muo mé lé ?
muo mé
mé

8. Kiidu cuo wi cé ké céni mé bàá yasuuro suo. À Kiidu kénī wi caa. À pe 'jo wiì fiε nò baa?. Jà?a celiwe wi sénì fali Cefiige ti?ε nī wī, bàá céli. Ki nyaa Karija wi jaa wi cefuuro wori ti yé kénì wi fùro, à wi 'curugo.

Bà wi sénì yiri Cefiige kúrugu wè, à wi 'wi ye: «?á, ma cá?ara, á kire laa, cèri wi cé kò dí ma jaa wi sí círige,» nè fali nè weε táà caa nè le wi mé cerige nī.

À jaafoli wi sénì cíi nè jo wire sī kpí?ile weε nē dè?, dí tiī sisoriro. À wi yàa wi 'wi cì?ile, nè ti kpí?ile wi nē. À wi 'cìile.

ɛn
ɔn

1. cɛnnɛ
cɛn
ɛn

còngɔ
cɔn
ɔn

2.

ɛn	ɛn	ɔn	ɔn
cɛn	kɛn	cɔn	tɔn

3.

cɛn
kɛn
cɔn
tɔn

4.

cɛ	kɛ	cɔ	tɔ
ce	ke	co	to
cɛn	kɛn	cɔn	tɔn

5.	cenne		cènne	sènne	
	kenne	kón	kòn	còngo	
	sen	cén	cènge		cenge
	ken	kén	sèn		

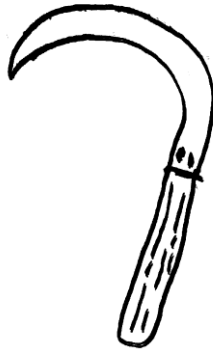
6. cen   sen   cɔn   kɔn
 cenge   kásenge   còngo   yakɔnrɔ

7. À Kaafi?e yé ki cén wi cî gùulo tón bèle.
cî gùulo tón bèle
 gùulo tón bèle

8. Gùulo yē Kiidu mé. Wi ‘ké né pe ní si?i mé.
 Bà wi sèni kàsuu sèn wè nè kúɔ wè, à cenge ki
 ‘kúɔ, à wi ‘pe cò nè tón gòcakpoli nī, né sèni
 pe téngɛ sèkpaà nē. Sèkpaà wiī si?i kányuɔ nē,
 baa kàsenge nē. Kiidu si ki cén còngo ɛ kòrí
 baa si?i nī gè?.

Kiidu kénì ké wè à còngo ki sèni gùulo kòn
 bèle gòcakpoli nī lè, nè pe káa. Bà Kiidu kénì
 sèni gùulo nyaa bèle à còngo ki ‘pe cú?ɔ
 kennè náà nē lè, à wi ‘jo: «?é, gáa yawu?ɔ gī
 mi nē gàà gè!» Wiī jáa nè wi kɔngo kpàri gè nè
 cò?.

Còngo kiì kacènne kpí?ile?, mi ɛ sòngí ki
 ‘fòngo wáa Kiidu nē wī.

1. nyàkɔnigɔ
kɔni
ɔni

2.

ɔni	ɔni	ɔni	ɔni
kɔni	kɔni	cɔni	tɔni

3.

kɔni
kɔni
cɔni
tɔni

4.

caa	kaa	taa
cɛni	kɛni	tɛni
cɔn	kɔn	tɔn
cɔni	kɔni	tɔni

5. tɔni | tònɪ | sɔ́nwɔ | cɔni
 kɔni | kòn | | yatɔnigo

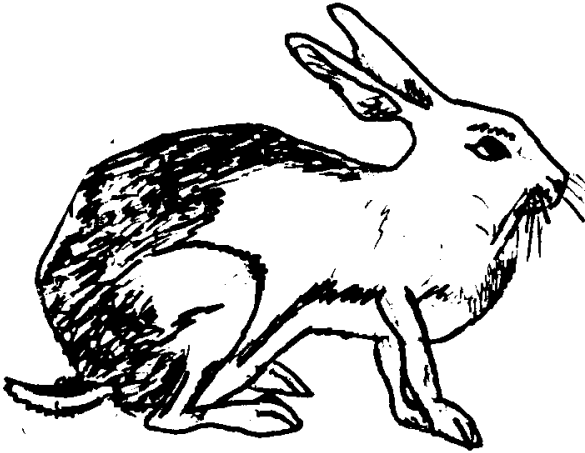
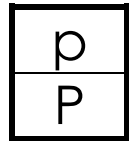
6. tɔni tɔn tɔn
 sɪtɔnigo yatɔngo yatɔngo

7. À mi 'wi nyaa, m'bé ti juu wi mé.
m'bé ti juu
 ti juu
 Wi 'ti juu m'mé.

8. Kiyali cé ké bàá nyà? a kɔni né wi
 cɔni ní, nè sɛ̀nì sɔ́nwɔ wáa nè luɔ né
 wi nyàkɔnigo ní gè. Bà Kiyali 'sɔ́nwɔ
 cò wè, nè wi ken wi cɔni mé wè. À wi
 cɔni wi sɛ̀nì sɔ́nwɔ tɔn wè, né sùɔɔ
 kòn yatɔngo nī nè ken wi mé. Bà
 sɔ́nwɔ wi nyuɔ kiī sɪtɔnigo gè, à wi
 'yatɔngo kpàri gè, wiì ke júɔ?.

À Kiyali jo: « À ki yé nyaa kàsuu wè,
 wi cī wi júɔ.»

À mi 'lìi nè kúɔ, m'bé ké si?i mé. À
 mi sɛ̀nì nò baa, Kiyali bé dù?u ken
 m'mé.

1.   pòli
              po
              o

2.   o   uu   aa   i?ε
          po   puu   paa   pi?ε

3.   po
          puu
          paa
          pi?ε

4.   kpa   kpoo   kpoli   kpi?ε
          yaa   yuu   yoli   yi?ε
          paa   puu   poli   pi?ε

5. puɔ p̄iɛn p̄iile pulolo	p̄ile	p̄uɔ p̄iɛn p̄ile p̄òli	p̄iile p̄ulolo	p̄oli
---	-------	---------------------------------	-----------------------	-------

6. pe   piɛ   piɛ   pu
p̄éliwe   p̄ínɛnyɛnigɛ   piɛɛ   p̄ulolo

7. Kiidu né Kaafi?ɛ pe ‘p̄iye cén.
pe ‘p̄iye cén.
p̄iye

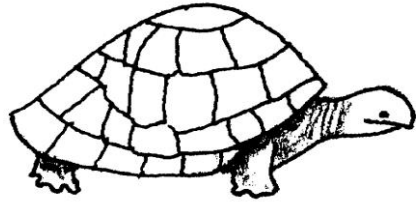
8. Kiidu cé puuro p̄iri nè sa?a w̄ile tón.
Kiyali sí yē kapari ní. À wi s̄énì puuro
p̄àari dè nè le wi yapurɔɔ p̄i?ɛ n̄i. À
Kitɛni ‘wi nyaa né p̄iɛ wi n̄ē, ki nyaa wire
nɛ p̄íni. À Karija ‘p̄ínɛ wi ní à pe s̄énì wi
p̄oli náari w̄è.

Kàsakpiile l̄à k̄énì tuu à Kiidu sa?a ki
‘p̄á?a nè tuu. À wi ‘l̄iɛ nè k̄é Kaafi?ɛ
k̄úruɔ w̄è.

Kiyali nɛ caa bè Kiidu né Kaafi?ɛ l̄iɛ
bèle bè w̄áa p̄iye n̄ē w̄i. Pe t̄énigɛ kire wi
je cú?ɔ.

Nyùyo 33

iɛn
uɔn

1.   siɛn
             iɛn

             gùɔn
             uɔn

2.

iɛn	iɛn	uɔn	uɔn
siɛn	piɛn	guɔn	fuɔn

3.

siɛn
piɛn
guɔn
fuɔn

4.

pɛn	sɛn	tɔn	fɔn
piɛ	siɛ	tuɔ	fuɔ
piɛn	siɛn	tuɔn	fuɔn

5.	suɔn	súɔn túɔn	sùɔn tùɔn piɛn	fienri	fuɔnrɔ
	piɛn ciɛn	cíɛn			

6.	fien	piɛn	suɔnrɔ	tuɔn
	fienɛ	kapiɛnnɛ	sísuɔnrɔ	tùɔnrɔ

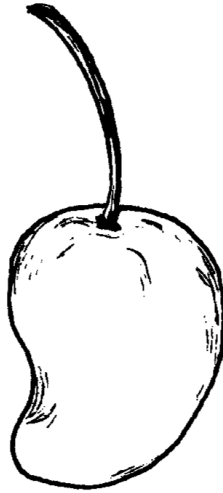
8. Karija pùɔ wi 'so nè le wi yàa fèni nī wè. À wi 'wi tùɔn tiige nī. À sísuɔnrɔ sɛnì tón fèni nē wè. Bà Karija kénì je wi lá?a wè, à wi 'ciɛn. Fèni wi ciennɛ ni 'fíɛɛ cò Karija nē. À wi 'yi?ɛ piɛn níē fiɛnrí.

Bà wi pɔli wi péni wi nyaa wi fiɛnrí mme gè, à wi 'wi ye: «Je à siennɛ 'ti cén pe béri muɔ tí?ɛ.» À Karija 'ti tíɛnɛ né jo wire sì yi?ɛ piɛn?. À Kiidu 'wi suɔn nyuɔ nē gè né wi fiɛn, nè jo: «Fà yi?ɛ piɛn gè?, m'bé ti cuɔnrɔ, m'bé fèni wàa suɔ muɔ kɛn.»

Bà Karija puu nɛ sòngí bè pùɔ kpùɔn wè, à wi 'fi?ɛ né ti ní.

Nyùyo 34

m
M

1. mágoripile
ma
a

2.

a	uɔ	iʔε
ma	muɔ	miʔε

3.

ma
muɔ
miʔε

4.

na	nuɔ	niʔε
ta	tuɔ	tiʔε
pa	puɔ	piʔε
ma	muɔ	miʔε

5. mugu | mùgu | múgu | meni
           | mènì | |
           | mù | múu |
6. με   muʔɔ   mi   mɔ
     mériwε   muʔɔɔ   mígele   nàmɔni
7.   Muɔ bé gbè ki kpíʔile.
               muɔ bé gbè
               muɔ bé

8.   Womiericuʔɔ wè nàmɔni káaʔ. Wi póri
     wi 'nàmɔni tùʔɔ suʔɔ, à wi 'jo wire sǐ gbè ki
     lìiʔ, dí wire wè nàmɔni káa wèʔ.

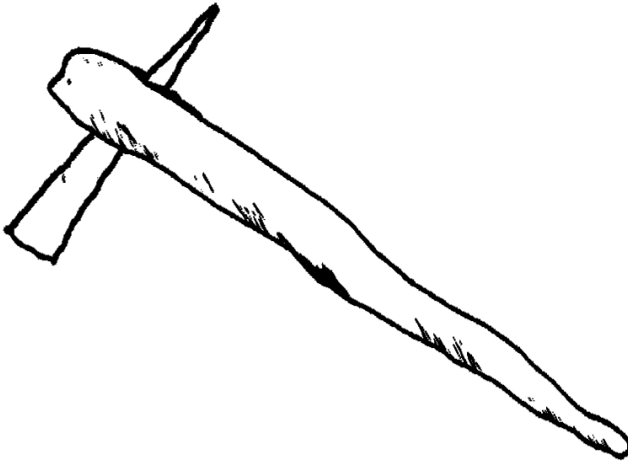
    Á Karija kénì màʔa suro suʔɔ bè kaliεε
     màana. Mènì wi sí Womiericuʔɔ cúʔɔ bà ki
     'caa mμε. Á wi sénì Karija suro múgu dè
     nè wéli. À nùgo ki 'tón wi nē. Sinyaʔamira
     ti 'puu, nàmɔni wi cé muʔɔɔ suro nī dè. À
     wi 'tàa kòn nè káa.

    Bà wi 'ti lìi dè, nè mònigo. À pe 'wi ye
     wi- sa lamɔni luʔɔ tíʔε wi- nyuɔ múguru gè.
     À wi 'jo ki bérī laama yègí wire nī, di wire sǐ
     gbè ki le nyuɔ nīʔ, macεn míimε. À Karija
     sénì tamiige mónigo nè wi ken.

    À Womieri míʔε ki 'cúʔɔ.

Nyùyo 35

gb
Gb

- kágbá?á
 gba?á
 á?á

á?á	ε	o	υ
gba?á	gbε	gbo	gbυ

gba?á
gbε
gbo
gbυ

μυ	mε	ma?á
κυ	κε	ka?á
βυ	bε	ba?á
gbυ	gbε	gba?á

5.   gboli | gbàli | gbéri | gbεε | gbèri
       gbuo | gbèli | gbéli | | gbènge

6.   gbε   gbaa   gboli   gbe
       gbènge   kàgbaa   ngbólī   kàgbelige

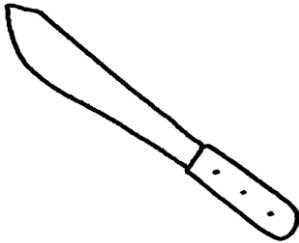
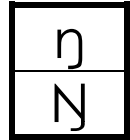
7.   À wi gbèni fùɔ wi nê gbéli, wi ně sí lìì?
                           nê gbéli   ně sí lìì?
                           gbéli   sí lìì

8.   Kiidu jaa né Kaafi?ε jaa pe cé ké bàá gbógbo caa. À Kiyali sénì Kaafi?ε jaa kpúɔn wè nè luɔ né gbéri kàgbiile ní gbεε nē. À wi 'wi gbó nè pen kpáa mé. À pe 'gbà?α tí?ε nè nyà?anige gbi?εε nè tùgu. À Kiyali pénì nyà?aninuu gbàli wè nè le gbènge nī nè jo wire bé wi nàgori gbεε gbari lè. À piile pe sénì gbu?ulo nε pe wéli.

      Gbènge ki 'nàgabile gbεε fòri lè. Bà Kiyali kénì Kaafi?ε wéli nè nyaa kàgbelige ní cògo gè, à wi 'wii gbènge nè ki kpí?ile wire wè gbènwe?. À Kaafi?ε 'gbàrifie tí?ε nè wi jaa nyùgo kùnu gè, à ki 'kò ngbówaala. Á piile pe 'Kiyali gbèli.

      Ki 'kò à Kiyali 'Kaafi?ε nyaa, wi nā làrí, wi nē ní sá wi síeri?. Kaafi?ε nē ní wi yeri wire jaa?. Wi nê wi sóligo náà tóri.

Nyùyo 36

1. ᵑᵑᵑ
ᵑᵑ
ᵑ

ᵑᵑᵑ
ᵑᵑ
ᵑ

2.

ᵑ	ᵑ	ᵑᵑᵑ	ᵑᵑᵑ
ᵑᵑ	ᵑᵑ	ᵑᵑᵑᵑᵑ	ᵑᵑᵑᵑᵑ

3.

ᵑᵑ
ᵑᵑ
ᵑᵑᵑᵑᵑ
ᵑᵑᵑᵑᵑ

4.

ᵑᵑ	ᵑᵑ	ᵑᵑᵑᵑᵑ	ᵑᵑᵑᵑᵑ
ᵑᵑ	ᵑᵑ	ᵑᵑᵑᵑᵑ	ᵑᵑᵑᵑᵑ
ᵑᵑ	ᵑᵑ	ᵑᵑᵑᵑᵑ	ᵑᵑᵑᵑᵑ

5. ηῶρι | ηὰ?ana | ηύυ | ηα?α
ηῶῶ | ηῶῶ

6. ηῶ ηῶ ηυ
ηῶῶ ηόνιμῶ ηύνυγο

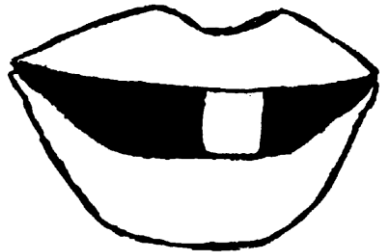
8. Νόνιδο ti 'Karija pùῶ γέγε wè
ηόνιμῶ nē bè. À wi 'γέ νε wìi
ηὰamí, náā nyeni. À wi γὰ wi 'wi
ken à wi 'ηῶρι. Bà pùῶ wi 'ηῶρι nè
kúῶ wè, à Karija 'ké baa ηὰ?ana
su?ῶ. À ηῶῶ sènì wi kῶni nè taa kῶli
nē. À wi 'ni nyeri nè wáa, à
ηῶgbege ki 'jaa. À Karija 'γέ νε
nyuῶ ηέngi.

Bà wi puu νε ηύυ náā sori wè, à
ηύνυγο ki 'kúῶ.

an
aan

1.   panduu
           pan
           an

          gàanna
           gaan
           aan

2.

an	an	an	aan	aan	aan
pan	gan	fan	paan	gaan	faan

3.

pan	paan
gan	gaan
fan	faan

4.

pa	ga	paa	gaa
pe	ge	pien	gien
pɔn	gɔn	puɔn	guɔn
pan	gan	paan	gaan

5.	kaanriga	gàanna càanma
----	----------	------------------

6.	saan	san	caan
	saanri	sandali	càanna

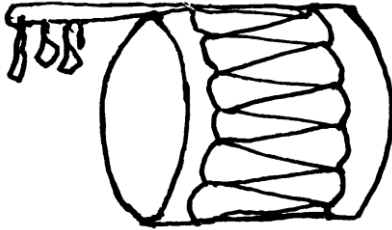
8. Kiidu cé pàan ηɔ né sandali ní. À wi sɛ̀nì kùu Kaafi?ɛ si?i sángoligo nī. Kiteni kénì si?i saanri gè, nè tòrí wè nè sɛ̀nì pàan nyaa wè. À wi ‘wi líɛ nè ta?a sánbinne nē, né tasaa téngɛ wè wi táanni, né sɛ̀nì ki juu Kaafi?ɛ mé. À wire ‘tàngbo líɛ nè kɛ́.

Bà Kiidu kénì waa bàá pàan líɛ wè, à panduu sɛ̀nì wi sùu koligo nē gè. À Kaafi?ɛ sɛ̀nì wi yi?ɛ caanri si?i mé gè, nè sàngoli nyaa à wi ‘tón pàan nē wè.

À wi ‘tɛ̀ni nè gàangboli kpɔni.

Nyùyo 38

in
iin

1.   pinge
      pin
      in

siin
   iin

2.

in	in	in
pin	fin	sin

iin	iin	iin
siin	fiin	piin

3.

pin	piin
fin	fiin
sin	siin

4.

pi	si	pii	sii
pɛn	sɛn	piɛn	siɛn
pin	sin	piin	siin

5.   siin | sín |
              tiin | tín | tìin

6.   sin
      sindínne

7.   píne   pínne
  píngēle

Sùɔɔ píne gèle né màdege ní gè,
ma pínne líe ma ke tire.

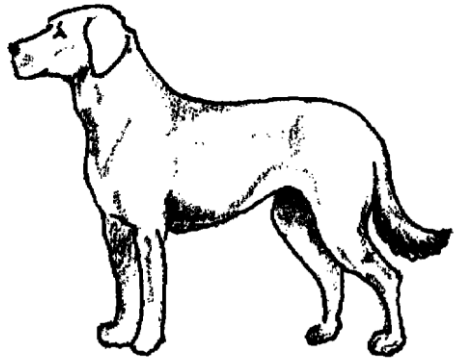
8.   Karija ‘nyùgo tìin bé ké pùɔɔ mé.
              À pe kénì wi ye dí pìngē ki ‘fùru. À wi
              ‘pùɔ sínge wè né pínne líe nè sēnī
              sùɔɔ tire. À wi kajinne ni kénì fòri nè
              tuu baa sùɔɔ nī gèle, wiì ki cén?.

              Bà wi kénì waa si?i mé gè, nè sēnī
              tasaa tùn wè jìndinne tíndiemē nī, bé
              fiin. À Kitēni sēnī wi cò koligo nē gè. Á
              pe siin pe ‘píne nè ké.

              Pe sēnī màdege nyaa gè à ki ‘fiin.
              Pe pɔlilo pe puu nē tìin kpéye mé.

Nyùyo 39

un
uun

1. kàsun
sun
un

puun
uun

un	un	un	uun	uun	uun
sun	fun	pun	suun	fuun	puun

sun	suun
fun	fuun
pun	puun

so	po	suu	puu
suc	puç	sucn	puçn
sun	pun	suun	puun

5.	pun tun sun	tún sún fún	pùn tùn fùn
----	-------------------	-------------------	-----------------------

6.   pun   kun   ni   ni
           pungoli   kùngbu?u   kùunni   tùunni

8.   Kiidu jaa cé ké bàá so, nè sèni jàdigi fòri wè nè téngε, nè kùunni nè fùɔ, wiì fire taa?. À wi juɔ wi 'cìi wiì wi tùunni?. À jàdigi wi 'pùunni.

    À pe yàa wi sèni yúgo, à sàndowo wi 'jo dí pùɔ wi juɔ wi cé yeli bè wegε kún bè wi cɔni tùunni wè, bé sí wi fùngo nyapile nī lè, di bà pe 'tún wè, pe jinεnε pe 'kafunno kpí?ile, nè jo Karija wi 'yeli bàá sun wī, dí wi pùɔ wi né gbè so.

Tasunmo pìi sí Karija déni?. À pe 'Fierεla?a tun né jo wi sa gòpɔli suo dē báan. À wi 'koli nè pεn gòli wi fùn.

    À ki 'jáa à Karija 'sunmo kúu nè sèni náariga kpí?ile. Tasunmo pìi cò?, pe 'jo wi 'kèle pùngo gèle, wiì cé yeli bè pùɔ tun?.

1. fin?ε
in?ε

fun?ɔ
un?ɔ

nàpan?a
pan?a
an?a

2.

in?ε	un?ɔ	an?a
fin?ε	fun?ɔ	pan?a

3.

fin?ε
fun?ɔ
pan?a

4.

fi?ε	fu?ɔ	pa?a
fiεn	fuɔn	paan
fin?ε	fun?ɔ	pan?a

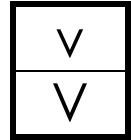
5.	sún?ɔ fún?ɔ	sun?ɔ fun?ɔ fin?ɛɛ
----	----------------	--------------------------

6.	sun?ɔ sísun?ɔ	kan?a síkan?a	pan?a nàpan?a
----	------------------	------------------	------------------

8. Sísun?ɔ 'ténì sun?ɔ jìn?ɛ nē gè.
 Bà sun?ɔfɔli wi kénì tán?a wi sun?ɔ
 nē gè, à nàpan?a 'wi nɔ, à fin?ɛ 'wi
 mùnu.

Tiibe kungboli puu wi mé. À wi 'ni
 cún?ɔ nè múgu, nè tiibe páà kòn nè
 kurugo nàpan?a nɔdi?ɛ nē gè, né
 fin?ɛ múnudi?ɛ ní gè, né ti?ɛ fán?ari
 gè. À ki 'cɛrigɛ.

Nyùyo 41

1.   vienne
                      vien
                      ien

2.   ien   uon   aan   iin
      vien   vuon   vaan   viin

3.   vien
      vuon
      vaan
      viin

4.   fien   fuon   faan   fiin
      sien   suon   saan   siin
      vien   vuon   vaan   viin

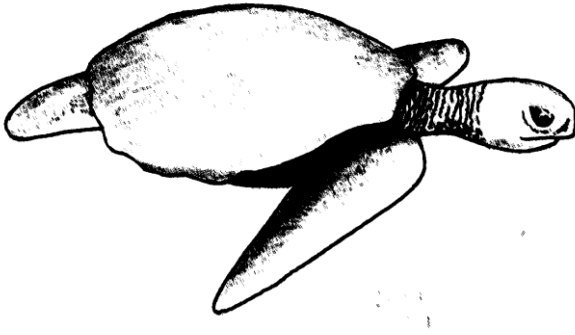
6.   vɔli   vu   vɔriɔ
màrivɔlimɔ   vuguro   kàvɔriɔ

7.   màrivɔlimɔ
      màri   màdege
          vɔlimɔ   fòlimɔ

fòninaguɔ
fòni   fòniwɔ
      naguɔ   nàguɔ

8.   Kiidu 'ké vàʔa mé. À Kiyali sɛnī vaa wáari.
          Karija 'vinimɛ tùʔɔ suʔɔ, à màrivɔlimɔ 'tuu ki nī.
          Vienne sɛnī Kiyali taa, à wi 'fè nè ké vògo mé.
          Kiidu 'kùɔlaa waa nè kpúu né kàvɔriɔ ní. Wi 'vìenrile cò à Kiyali 'pe káli fòninaguɔ vuguruyo nē.

Z
Z

1. zòli
 zò
 Á

2.

o	aa	uu	u?u
zò	zaa	zUU	zu?u

3.

zò
zaa
zUU
zu?u

4.

sii	saa	suu	su?u
fii	faa	fuU	fu?u
zii	zaa	zUU	zu?u

6.   zii   siire   sori
              zíiwe   nziire   nzorilo

7.   kadagbege
              kada   kadaala
                                  gbege   kpège

8.   Zu?u kii ne yáa nómigo nī. Zíiwe
              ‘Kiyali kóni kadagbege nē, à wi ‘cíi né
              jo pe fàgá zu?u yùbu le ki nī?.

              Zòli ‘Kaafi?ε kpàri kabiele nē, à ki
              ‘kún. À Kiteni ‘jo wi- zìn?ε míige yùburi ki
              nē.

              Karija ‘wii kàari né nzàri ní nyùgo nī,
              à nzalige ki ‘fòri, à ki ti?ε nziire ti ‘kóligi.

              À pùo sì jíin nè nyaa sìnzenge nī, wii
              fiε kányi?ε cén?.

              Wócuon nzorilo niì nyu?o?, ni lu?o ki
              bà?a wi ‘gbèn nè tóri, dí ki nê gbène sien
              kpúu.

Nyùyo 43

h
H

Hɛn

Hèn

1. Hɛn
ɛn

Hèn
èn

2.

ɛn	èn	ìn
hɛn	hèn	hìn

3. hi
ho
ha
haa
haʔa

4.

Hɛn	Hèn
ʔɛn	ʔá

Gáa ki 'pòli gbεε fílige lè?

À mi 'ye ken, Pòli cé jo wire 'cìlige nyà?ayεε ti m̄eni n̄ē.

À Jàri 'jo: «Pòli, à ki yē muo yē síciliwe wè, tē waa ma sa Soli gànga?a caa marī báan.»

À Pòli 'ké nè s̄eni vinime caa nè s̄eni sédali wáà kurugo, à wi 'kò ne pòli, né s̄eni Kòngoboli γε: «À mi kénī tòrí né Soli ní né juu, ma- píya, à Soli wi 'juu, ma- nyùgo kóli gè.»

Pe kénī p̄eni nò, à Pòli 'jo: «Kòngoboli, mi 'ma teri k̄iε!»

À wi 'p̄iri.

À Soli 'jo: «Hèn! ,mi sí ma teri k̄iε!» À wi 'nyùgo kóli. À Soli 'jo wire bé tán?a sédali n̄ē wè bé Kòngoboli kpúu wè, nè pòli nè lá?a nè tuu nè wi gàn?a kaa gè.

À Pòli 'jo: «Cí!, γεε náà lire ni ma ' luo m̄ε gè lé? We bé sí gànga?a gáà puu gè m̄eni ?»

À Soli 'jo: « hεεn, gáa m'bé kúo né gànga?a ní ?»

À Pòli 'gànga?a líε gè nè s̄eni ki t̄iε.

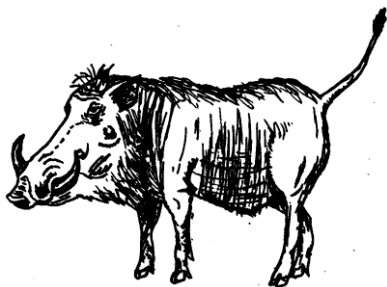
À Jàri 'jo: «Sā -tiεlige jìn?ε caa marī bāan.»

À Pòli 'ké nè sèni tiεliye nyaa yi mēni sēngi. À wi 'jo: «M'bé mēni-sèn-ηúnugo káà le yeli ken, yerī wáa, “Soli gànga?α, Soli gànga?α.”»

Tiεliye yi kēni ηú yè, à Pòli 'yùu nè yiri pe nī, nè sèni Soli γε: «Ki cεnge muo 'tuu nè miε luo wè, tiεliye yē baà ne ηú níē muo teri: “Soli gànga?α, Soli gànga?α.”»

À Soli 'jo: «Piyē sé ?»

À wi 'jo: «We- ké, à we sèni nò ma Tapoli wi jìn?ε kólīgi gè ma- mi ken.»

Pòli né Soli sèni nò, à Soli 'pe nyaa pe 'ηú. À wi 'tùn nè sien tiεliye nē yè, nè fali nè Tapoli cò wè, nè jìn?ε mùnu gè nè wo.

À Pòli 'jìn?ε síire táà jó nè sèni ti tìε.

À Jàri 'jo wi- sa fùu yéturo caa wi dē bāan.

À Pòli sèni gòcakpoli líε nè ké Fùu kúrugú, nè sèni wi γε: «Pàli 'jo, à muo 'miε sùn, muo bé gbè jíin gòcakpoli náà nī lè, à mi 'jo muo jáa jíin ni nī?.»

À Fùu 'jo: «Hèn, pe wè kàkιεε kí lu?o táanni?.» Né fali nè wìi sùn nè jíin nè gòcakpoli nyi lè cómi.

À Pòli 'ni tón, né kùngboli ken wi mé né jo: «À muo nyeni nè kùngboli náà nyi lè?, mi gòcakpoli múgu lè muo yiri?.»

À Fùu 'nyeni nè kùngboli nyi lè. À Pòli sèni yéturo ken dè.

À Jàri 'jo Pòli- sa Nyà?anuo yírimε caa wirē báan.

À Pòli 'ké nè sèni Nyà?anuo nyaa wi 'sii. À Pòli 'jo: «Mi 'pen bè pa muo síeri, kirè kàdu?u mé gè kàkιεε táà nē we puu ne wìye kí. Pe 'jo à muo 'tèlige kàdu?u mé né zìendiige gáà círi gè, muo nyεγεε kiyě jíin?, à pàli 'jo ke bé jíin. We 'lá?ala kàkιεε dáà nē dè.»

À Nyàʔanus 'tèlige kàduʔu mé, né péni zìendiige círi gè né wi ŋɔri ti mìε. À nyεgele ke 'jíin nè kén nyùgo nē gè; wií gbè ke píle yigeʔ.

À Pòli fali nè wi yaʔa wi figiri, né fali nè cenne líε nè wi yírimε yùbu bè nè wi cenne nyì lè, nè sèni ken pe mé.

À pe 'jo: «ʔá, Pòli mus yē síciliwe!»

À Kuloceliε fali nè kabiele le lè Nyàʔanus yírimε nī bè nè pi taʔa Pòli gbεle nē lè.

Kire ki 'kò, à mus 'pòli ó pòli nyaa, wi gbεle ni nê puu tiefiile ní.

Múʔurugo tiʔε tiʔε kpúro, baa m'ma líε, baa m'ma téngε.

a A b B

c C d D

e E ε ε

f F g G h H

? i l j J

k K l L

m M n N

ñ N o O

o o p P r

s S t T u U

v V w W

y Y z Z

1 2 3 4 5

6 7 8 9 10

Nyaʔafolisiɛnrɛ yasɛbɛgɛlɛ kálì gèlɛ

	<u>Nyaʔafolido</u>	<u>Tuɔbuuro</u>
a	aba	le père
aa	kaara	la viande
b	bùʔu	la termitière
c	caa	chercher
d	díɛ	le chat
e	lègɛ	la branche
ɛ	lèlɛ	le temps
ɛn	pɛn	venir
f	fɛ	courir
g	gòli	le poulet
gb	gbó	porter au dos
ʔ	kàʔa	la ville
h	hiin !	(exclamation)
i	siʔi	le champ
ii	síire	les poils
in	cin	emprunter
iin	tìin	tresser
j	jíge	laver
k	káfaligɛ	le vent
kp	kpáa	la cour
l	lìi	manger
m	míʔɛ	le nom
n	nuɔ	le boeuf
ny	nyaa	voir
o	gòtolo	le pigeon
ɔ	kɔli	la main
ɔn	kɔn	enlever
p	pòli	le lièvre
r	pari	mépriser
s	saʔa	la maison
t	tuu	le père
u	puru	dépesser
uɔn	tùɔn	accrocher

un	tun	envoyer
uu	tuu	tomber
uun	tùunni	essuyer
v	vàʔa	la rizière
w	wuʔo	souffrir
ŋ	ŋú	chanter
y	yúo	dancer
z	zìewε	la biche